

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить що тиждзя.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 Відвічалний редактор Ів. Навізовський.
 Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само
 Управитель В. Н. Колісник.

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR, - W. N. KOLISNYK MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Вінніпегські вибори.

Зближають ся вінніпегські вибори і всі буржуазні газети вже від довшого часу хвалять своїх кандидатів. І на похвалах все кінчить ся. О виборчих платформах своїх кандидатів, вони нічого не говорять. Говорити о платформах, значить, відселонити свою ворожу позицію супроти робітничої класи. Тому вони й уважають, що аби зловити собі робітничі голоси, то ліпше про все замовчати. Вистарчить — говорять, — коли скажемо народова: „Сей кандидат добрий, гарний і він для вас богато зробить, тому й віддайте йому свої голоси". Однак се не є нічим більше, як тільки хитрим політикерством. Свідомий робітник завжди мусить домагатись від кандидата, платформи, щоб знати кого і чий інтереси він буде боронити і що буде робити там, де його виборці пішляють.

Кожда партія ставить своїх кандидатів до того чи другого парламенту тільки тому, аби вони боронили інтересів тої партії.

Якіж класи були репрезентовані в сегорічній Мійській Раді міста Вінніпегу? Щоби відповісти на се питання, треба перше, всего знати, що ті представителі алдермени зробили для міста і бідного народа за минувший рік.

Що дістав працюючий люд Вінніпегу від мійської ради за послідний рік? Нічого. Всі уллиці замешкувані робітниками, брудні, неосвітлені. А може на се гроша не ставало? Коли так, то чому знова уллиці замешкані буржуазією, мільонерами украшені деревами і цюсти? Там у них гроша не ставало, а тут тратять кілька тисяч доларів з народної кишени на освіченя уллиць в честь приїзду князя Конавта. І не було тоді кому сказати, що на Північній Вінніпегу живуть тисячі бідного народа; діти їх ходять брудні, обдерті, голодні та босі.

Був там і представитель з Північного Вінніпегу той, що минулих виборів кричав я „ваш" а по виборах сказав: „Вам засі до мене, я свій пан, я за гроші вибраний, я собі купив крісло в Мійській Раді".

По виборах він й не скривив ся над муздою народа. Се значить „свій".

Говорити ніні про те, що можна і треба було зробити для народа, а чого не зроблено, нема потреби; асли в корнєть робочого люду Вінніпегу не зроблено нічого,

то се доказує тільки те, що не було там представителя бідного народа.

І коли робітники Вінніпегу бажать аби їх не ігноровано, аби було їх кому в Мійській Раді боронити, — повинні голосувати тільки на робітничих кандидатів.

Сим разом в 5-ій варді виставила коня робітничого кандидата т. Рига а в 4-ій варді т. Гуна.

Пам'ятайте на те, що освободженя робітників, мусить бути ділом самих робітників.

Потреба кооператив.

Пригадаймо собі, як в осени 1908 року вінніпегські робітники з великим одушевленям голосували за соціалістичною партією і відідали від себе Ферлея з його націоналістичною програмою.

Пригадаймо собі, як в зими тогож самого року манітоські фермери витали соціалістичного організатора на своїх колоніях, котрий ніс їм нове житє. Хай кожда колонія пригадає собі ті хвилі одушевленя, які вона переживала, коли на ній проголошувалось слово соціалізму. Хай кожлий пригадає собі, як в нїм серце затрепетало, коли почув, що в його білі є ще поратунок через соціалізм.

Протягом 5-ти літнього нашого соціалістичного руху в Канаді, провінція за провінцією, то Манітоба, то Альберта з Брітїш Колумбією, то Онтеріо з Квебеком, хвилювались від вибухів соціалістичного руху.

По вибухах наступала тишина, парід знова завмирив.

Кажуть, що часовий підпад соціалістичного руху спричинювали „наші лідери". Однак се не є цілком правда. Коли в наших робітничих і фермерських масах було більше свідомости свого гіркоого становища і всі розумілиб дорогу до виволоу, хочби одиниці із соток знали куди йти і що робити, — то в наших соціалістичнім русі не булоб ані заколотів, ані перерви і спаня. Лідери чубились, часом зневажали навіть честь партії, а члени не знаючи, як дати собі з ними раду, і або відступали від руху, або мовчки гнівались, не бажачи навіть розібрать, хто з тих галубурників винен, а хто ні.

Перегляньмо хотяби членську книгу вінніпегського відділу. На весні 1908 р. було около 300 членів. В Едмонтоні було близько 120 членів. В маленькій Гімлі в 1910 р. було зямою коло 30 членів. Ніні в Гімлі нема ніякого відділу, в Вінніпегу ледви 27 членів, а про Едмонтон не знаємо що там чувати.

В чім же лежить причина хвильового занепаду відділів?

А, в тім, що люди записують ся до партії тоді, коли почують, що вона йде на панів, на капіталістів, на їхніх гнобителів. Вони думають, що соціалісти відразу поборять капіталістів, і тоді з дійснят ся їхні обіцянки.

Вони не розуміють, що потреба аби кожлий прикляв руки до тої боротьби, що та боротьба а тяжка, що се є гірза війна праці з капіталом, а головно, що треба аби кожлий відчув потребу зречись сучасних звичаїв (індивідуалізму), а персяк ідею все робити і жити спількою (колективізм).

Подивімоє, скільки то наших добрих товаришів порозходилоє про канадійських нетрах на гомстеї і відступились від руху; вони борють ся о своє житє по одинокі і ганцють в зубах капіталізму. А ті, що поборились дрібними контракторами, чи якими маленькими урядничками — вже цілковито відсунулись від соціалізму і „бізнесують" аж поки збанкротовані не вертають ся назад „на джо житя".

А візмім тих темних, без організації; їхня ідея, се „самопас", їхня ідея, приватна власність

Всі зложені центи пхають в лоту, пазви, фарми, а чого користають не вони, а тільки мільонери капіталісти; вони, сі „дорівники" варять ся в гризоті та недостатках.

Рух кооперативних шторів.

І так, тепер кожний дбає тільки сам про себе так в місті, як і на фармах, а організований капітал обдирає кожного як скіру в лици.

Перший рабунок, який почула на собі наша Русь в Канаді, се рабунок шторників. З розвитом соціалістичної критики, перше на фармах а опісля і у Вінніпегу розпочав ся рух кооперативних шторів. Та зумна доля тих шторів! Можна перерахувати цілу вязку назвиск міст і колоній, де наші штораки склали тисячі доларів, отварили штори, котрі незабаром упадали, а парід зневірював ся і відступав від руху. Гімлі, Комарно, Вінніпег, Гудів, Келгарі і т. д. пробували побороть ся з визиском шторників, — кооперативою. Та їхня темнота, вероумені „думери" і зрада, вбивали розпочате діло. Підюжені буржуазами, вірючи брехні розпущеній шторниками на проводирів кооперативи, — люде або переставали купувати в сім шторі, або рабували його як могли.

Тепер в Канаді тримають ся тільки дві кооперативи, — се штори в Роестерн та Вонда в Саскечевані і в Вегревіл, в Альберті. Історія перших показала, що вони вдержались тільки початковому попертю Англіїцями та Німцями, а вегревільський самовластею тамошних демагогів.

Та кооперативні штори єще малою охороною нашого житя. Штор тоді розвиваєє, коли члени мають а а що купувати. А як підпреш добре штор, коли наші зарібки такі мізерні?

Над сям треба подумати. Треба подумати, аби в нашій кишени більше липалоє з нашой праці.

„Долів шторників" — крикнули обрабовані зарібники, а роздивившись більше наоколо себе, бачуть, що окрім шторників є ще богато інших осіб, від котрих треба єще більше обганятись.

(Дальше буде).

Микола Лисенко.

І ми, робітники, не можемо мовчки пройти повз звязку могилу одного з найвидатніших стовпів новітнього українського відродженя, великого композитора і талановитого музика — Миколи Лисенка. Дармо, що він формально належав до буржуазного українського табору, працював в буржуазних громадських інституціях і звязав своє ім'я з буржуазним національно-українським рухом.

Лисенко зяв в основу своєї музичної творчости те, що утворили віками народні шари української нації, народно музичну культуру, народно пісню. І цю просту музичну народно культуру він розвинув і перетворив свою богатою артистичною владчею в високі складні форми сучасної музики, поставивши тим і наші українські народні музичні скарби на педестал європейської музики. І тим же методом він одягнув музичними згукам и поезії Шевченка, давши нам мейоді на їх спів і піднявши тим ще більш значіння і вартість творів Шевченка. Любовне студіюваня і таке чутке розуміння народної культури і повне спорідненя з поезіями Шевченка — се такі шляхи, на яких людина мусить бути демократом. І Лисенко був дійсно демократом і серед згуків народної пісні чув горе і сум народний. І як перед демократом, який звеличав творами свого життя і ім'я нашого народу — скликаєм ми шалки на його могилі.

Ще історика українського народу не оцінили як слід

Герман Гаєрманс.

Філософія трамваєвого коня.

Я є трамваєвим конем.
 Я є трамваєвим конем з А. О. М. Гратульовано мені з сеї причини. Кажуть, що ми з А. О. М. маємо більше мяса на хребті, чим наші товариші в Ротердамі.
 Не могу сего осудити. Не знаю.
 Знаю тільки один дїм. Там я родив ся. Моя мама любила мене. Тата мого не знав. Кажуть, немов бувало так і в людей.
 О світі мало знаю.
 Знаю тільки Дам, Паляйстрат, Суйстрат, Війцельстрат, Статгавдеркеде, Амдельдїнк і свою стайню.
 Говорять, що є ще щось більше на світі.
 Не знаю, можливо.
 Знаю свою стайню, Амдельдїнк, Статгавдеркеде, Війцельстрат, Паляйстрат і Дам.
 Знаю два желїзні шляхи шин і туди

бігаю цілий день.
 В молодім віці віривим в одноцїльність каміня.
 Було се глупостию, зарозумілостию.
 Хто вродив ся трамваєвим конем, не має потреби застановлятись над свобідними уллицями дорогами.
 Є справедливїсть і батїг. І є доли.
 Не „Доля" Ковперуса але правдива, велика доля, призначеня, котре спричинює, що один кїнь бігає в цирку, другий гонить в прекрасній упряжі, третій тягне тяжкі вози, четвертий бігає в кїратї, пятій пренайспокійніше пасе ся шестий працює в темних кональнях, сьомий...
 Але неможливо навіть обчислити, де стрічаєт ся коні.
 Я є трамваєвим конем. Моєю задачею є бігати тільки між двома желїзними шляхами шин, а паша сама приходять.
 Мпнув вже той час, коли я ставав дуба та кошав. Я переконавсь, що копанє на нїщо не придаєт ся.
 Желїзо тверде.

Тому став я філософом.
 Бігаю так довго, як тільки могу; навіть різник і убійник не є для мене страком.
 Долї своєї не можна змінити.
 Доля хотїла сего.
 Навїть га думка — колиб я сидїв на повозї а поганяч тягнув віа — навїть ся думка моглаб витягнути з мене тільки філософїчний усміх.
 Кожде розумне індівідуум згодить ся остаточно зі мною в тім, що чеснїше є працювати на хлїб, тягнути когось, як були самому тягненим. А для поганяча ніяким чином не може бути приємним те, що безперестанно показую йому задню часть тіла. Се моя тиха пїмста.
 Пїмста є солодкою, хотяй не належить до найпшакотнїйших думок філософа.
 Я є трамваєвим конем. Тягаю роками. Єсли кондуктор дзвонить раз, стаю; єсли два рази йду дальше.
 Не треба мене вчити. Знаю все з практики.
 Давнїше ляяли мене. Ніні не чуо

уже на собі батога. Сновняю свій обовязок.
 Бігаю. Віжу між двома желїзними шляхами шин. Не роблю скоків в бік. Привичаєсь до житя. Не потреба наверхати. Знаю тільки те, що муну бігати.
 Житє не є так погане, коли біжить ся спокійно там і назад. Паша чекає готова. Батїг опочиває. Все йде.
 Я є практичним трамваєвим конем. Була в мене й приятелька, котра читала Нітчего. Все ставала дуба і копала.
 Одного дня поховануєт на асфальті, просто склепу з упряжею, сїдлами і батогами.
 Зломала ногу.
 Застрілено її.
 Тїла людий часто бальсамують, а з неї зроблено ковбаси.
 На щож отже адаєт ся підносити бунт проти істнующих відносин?
 Коли бачу десє, що висять ковбаса, біжу спокійно дальше, з Дам до Амстельдїнк, з Амстельдїнк на Дам. Моя паша стоїть готова. Стайня тепла.

ролі нашого театру і українському відродженю сумнішшу і найтяжшу 90-х років минулого столїтя перед нами ім'я Лисенка видатнїйших діячів, що української нації своєю сумнї роки.

Микола Лисенко писав і ховали його 10 тисє в величєну українським — від ріжних урядів, інстїтуцій і ре людей з ріжних суспільств, а до домовиною, і час. То значить, що українським справжнїю нації не сєкта, не жменя людя вбляює до себе з великою і не-українськї шари на ми, до революції, був величавий похорон у якого як Лисенко. І тільки і завдяки їм могли є перед домовиною великі тисяч людей ріжних гріційно - торжественним заєла просто в покровлє з „істїно - руссаго" в відродженє рїднього тільки живий, — він є націїю. Бо хто вмїє і вшанованї своїх заслуг великої живої нації.

Галицьке робїтничє в Нижнедніпровських клонились перед тілом ми, а робїтники Київє почуття жалю і суму, товариші з Галичини і цілого українського щадника сучасної бу з неї для свого будучо рядку усе що чисте і згуки пісні і музики.

До україн

З балканської вій європейські державами. Через те витворили а суперечности деякі лосно говорити ся про У такїй хвилїні партія мусить сказати шани тут є Австрія і інський пролетаріят в евентуалнїй війні сїєю — тереном бїв інським народом.

З огляду на се, соціал-демократично кувати в тїй справі предкладати під дї

Український прїчїстю проти оружно балканських народів носин між балканськї уладнаєє інтересів уладненє тих інтерє культурного обох ст

З другої одначе сько-росїйської війні партія певна, що ує захопити кљичами, є будуть звертати ся сам, і завляє, що в інського пролетаріят гром росїйського ца і турки всіх наї імперію.

Тому українськїм пролетаріят хоч почати не в ім триумф визволеня і освободженя поне

З того зягяду к інський пролетаріят Львів

Укра

Чи відновили